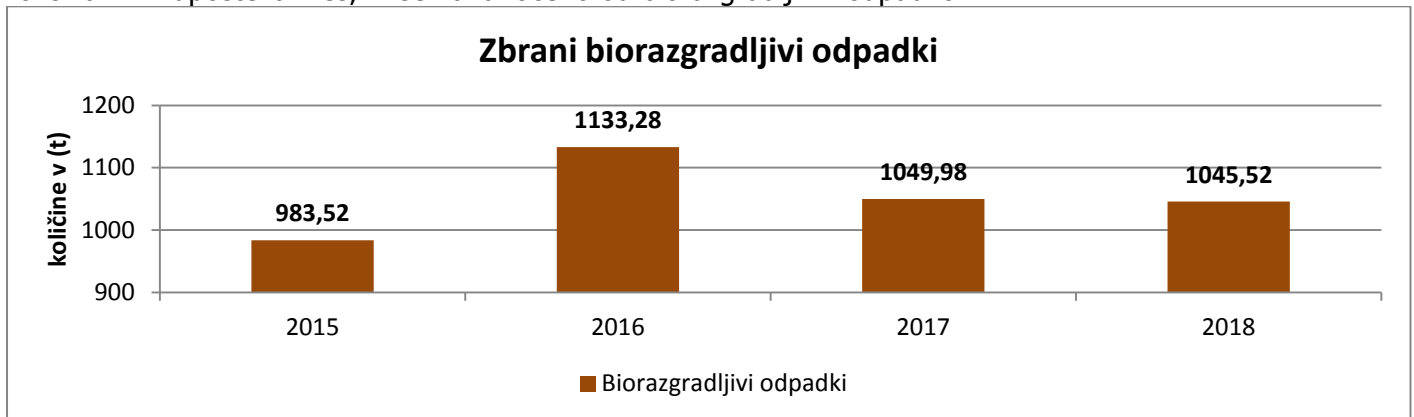

RAVNANJE Z BIORAZGRADLJIVIMI KUHINJSKIMI ODPADKI IN ZELENIH VRTNIM ODPADOM

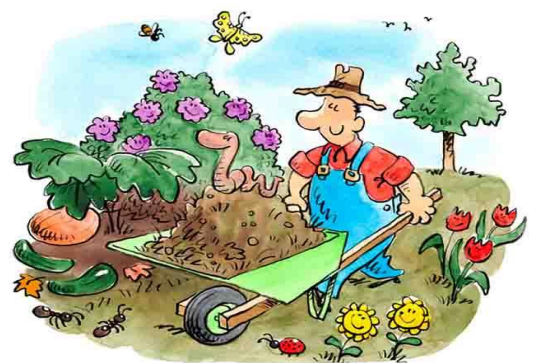
V občini Slovenske Konjice je količina **zbranih biorazgradljivih odpadkov** do leta 2017 hitro **naraščala**. V letu 2018 je bilo skupno zbranih **1045,52t biorazgradljivih odpadkov**, kar pomeni da se količine zbranih biorazgradljivih odpadkov glede na leto 2017 niso bistveno spremenile oz. so se zmanjšale za 4,46t. V zbranih količinah biorazgradljivih odpadkov so upoštevani biorazgradljivi odpadki zbrani v rvajih zabojnikih in pripeljani biorazgradljivi odpadki (trava, listje, zeleni obrez...) v zbirni center. Med zbranimi količinami ni upoštevan les, ki se zbira ločeno od biorazgradljivih odpadkov.

V občini Slovenske Konjice je po UREDBI o ravnanju z biološko razgradljivimi kuhinjskimi odpadki in zelenim vrtnim odpadom (UL. št. 39/2010) **pri individualnih hišah obvezno prednostno kompostiranje**. V kolikor imajo možnost, morajo povzročitelji odpadkov iz gospodinjstev hišno kompostirati kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad v hišnem kompostniku. **V primeru, da gospodinjstvo nima možnosti kompostiranja je biorazgradljive odpadke prepovedano odlagati v zabojnike za zbiranje preostalih ločenih frakcij.**

PREDNOSTI KOMPOSTIRANJA:

- ❖ Kompost naredi rastline bolj močne, zdrave in odporne proti insektom in boleznim.
- ❖ S kompostom se vrnejo zemlji številne hranljive snovi, ki ji jih s pridelkom odvezemamo.
- ❖ Kompostiranje izboljšuje sestavo prsti in omogoča boljše prezračevanje tal.
- ❖ V pomladnih mesecih se zemlja, kateri je bil dodan kompost, segreje hitreje.
- ❖ Kompost v sušnem obdobju zadržuje vlago v zemlji.
- ❖ Prihranimo pri nakupu dodatne zemlje, gnojil in fitofarmaceutskih sredstev.
- ❖ Odpadki predelani na mestu njihovega izvora pripomorejo k občutnemu zmanjšanju odpadkov v našem domu in na odlagališčih ter s tem zmanjšan izpust toplogrednih plinov.

Povzročitelj odpadkov iz gospodinjstva mora lastne kuhinjske odpadke in zeleni vrtni odpad do hišnega kompostiranja ali prepustitve izvajalcu javne službe hraniti ločeno, tako da se ne mešajo z drugimi odpadki in jih je možno hišno kompostirati ali predelati.

Občani Slovenskih Konjic, ki so vključeni v organiziran odvoz komunalnih odpadkov imajo možnost, da biorazgradljive odpadke (veje, zeleni obrez, travo, listje...) pripeljejo v zbirni center CERO, Prežigal 9, Slovenske Konjice.

NAVODILA ZA KOMPOSTIRANJE

1. IZBIRA MESTA ZA KOMPOSTNIK

- Polsenčna ali senčna lega (v tem primeru ga sonce ne izsušuje ali pregreva),
- zavarovan pred močnim vetrom,
- lahko dostopen.

2. IZBIRA KOMPOSTNIKA

- Kompaktna izvedba,
- lesen, plastičen ali betonski,
- priporočljivo je, da ima kompostnik neposreden stik s tlemi,
- stranice morajo biti narejene tako, da onemogočajo živalim in insektom dostop do notranjosti kompostnika,
- stranice kompostnika morajo biti razporejene tako, da so med njimi odprtine, skozi katere kroži zrak,
- pokrov - v primeru, da kompostirate kuhinjske in vrtno odpadke mora biti vedno nameščen, da preprečuje dostop živalim in zadrži dež, ki bi lahko kompostni kup prepojili z vodo.

3. ODLAGANJE BIORAGRADLJIVIH ODPADKOV NA KOMPOST

Rjavi del kompostnika

So suhi materiali bogati z ogljikom (ogljik bo mikroorganizmom zagotovil dovolj energije za razkroj in absorbiral vlago, če bo le-te v kupu preveč). Če bo v kupu premalo ogljika, bo kup preveč moker. Preveč ogljika pa ga bo osušilo in upočasnilo proces razgradnje. **Odpadki bogati z ogljikom (rjavi del kompostnika):** čajni filtri, kavne usedline, koruzna stebila, kruh, lubje, odsekane veje, ostanki sadja, rjavo odpadlo listje, slama, testenine, žagovina ipd.

Zeleni del kompostnika

So bolj vlažni materiali in bolj bogati z dušikom. Ti dajejo mikroorganizmom vlago in hranljive snovi, ki jih potrebujejo za življenje. Dušik tudi ustvarja primerne pogoje za razmnoževanje teh mikroorganizmov. Premalo dušika bo precej upočasnilo proces, preveč pa ustvarilo amonijak in s tem smrad. **Nekateri odpadki bogati z dušikom** ostanki hrane, jajčne lupine, pokošena trava (priporočljivo jo je pomešati z rjavimi deli), gnoj rastlinojedih živali ipd.

Odpadki, ki niso primerni za kompostiranje

Jedilno olje, mast, vsebina vrečk za sesalce, zdravila, žagovina obdelanega lesa, živalski iztrebki mesojedih živali.

Na kompostni kup ne sodi zemlja od rož, saj je lahko onesnažena s težkimi kovinami, ki so škodljive za zdravje.

4. PLASTI KOMPOSTNEGA KUPA

- Spodnja plast v stiku z zemljo (zaradi mikroorganizmov in črvov, pronicanje odvečne vode v tla),
- čisto na dno kompostnika položimo debelo plast zdrobljenih vej,
- sledi plast kuhinjskih odpadkov,
- na kuhinjske odpadke odložimo plast vrtnih odpadkov (trava, rože, stara zemlja lončnic in lesni pepel)
- naslednja zelo pomembna plast je sestavljena iz listja, šote, slame, lepenke, lesnega ali preperelega komposta (tako zagotovimo, da se moker material meša s suhim),
- naslednja plast je ponovno sestavljena iz kuhinjskih odpadkov,
- sledi pa ji plast zemlje.

5. SKRB ZA PREZRAČEVANJE KOMPOSTNIKA

- Ko je hišni kompostnik poln oziroma po približno pol leta, njegovo vsebino preložimo. S tem ga prezračimo in pospešimo razkroj. Dozorel kompost presejemo s sitom z odprtinami 15 do 20 mm, preostanek uporabimo za nadaljnji razkroj kot strukturni material.

6. ZRELOST KOMPOSTA

- Ko se vsi odpadki spremenijo v rjavo grudičasto prst, ki diši in spominja na gozdno prst,
- ko se vsi deževniki umaknejo.
- Proces zrelosti traja med 6. in 12 meseci.

7. UPORABNOST KOMPOSTA

- Pri presajanju rož, sadnega drevja in drugih večjih rastlin,
- za mešanje z neuporabljenimi deli zemlje na vrtu,
- kot dodatek k novemu kompostnemu kupu.

ZBIRANJE BIORAZGRADLJIVIH ODPADKOV V RJAVIH ZABOJNIKIH

Uporabimo rjavi zabojnik, katerega dostavo naročimo pri izvajalcu javne službe JKP d.o.o. Slovenske Konjice. Strošek zabojnika je vključen v ceno odvoza biorazgradljivih odpadkov. Vsak zabojnik mora biti opremljena z nalepko in čipom ter vpisan v katastru zabojnikov posameznega odjemnega mesta za odpadke. Vanj odlagamo samo odpadke, ki so primerni tudi za kompostiranje. Zeleni vrtni odpad (odpadno vejevje, trava, listje, stara zemlja lončnic, rože, plevel, gnilo sadje...). Kuhinjski odpadki (zelenjavni in sadni odpadki vseh vrst, jajčne lupine, kavna usedlina, filter vrečke, pokvarjeni prehranski izdelki, kuhani ostanki hrane, papirnate vrečke v katerih odvržemo odpadke...).

PRAVILNO ODLAGANJE ODPADKOV V ZABOJNIK

Biorazgradljive odpadke v zabojnik odlagamo samostojno oz. v biorazgradljivih vrečkah ali v vrečkah iz papirja. Odpadke je prepovedano odlagati v plastičnih vrečkah.

URNIK ODVOZA BIORAZGRADLJIVH ODPADKOV

Zabojnik za biorazgradljive odpadke mora biti na dan odvoza na prevzemnem mestu do 6.00 ure zjutraj. V poletnih mesecih je odvoz biorazgradljivih odpadkov (april – november) 1 x 7 dni in v zimskih mesecih (december – marec) 1 x 14 dni. Urnik odvoza odpadkov je dostopen na spletni strani <http://www.jkp-konjice.si/>

SKLADIŠČENJE IN ODDAJA BIORAZGRADLJIVH ODPADKOV POOBlašČENEMU PREVZEMNIKU

Zbrane biorazgradljive odpadke v občini Slovenske Konjice skladiščimo na CERO, Prežigal 9, Slovenske Konjice. Predamo jih pooblaščenemu prevzemniku, kateri zbrane odpadke predela v kompost.